

Baha'i

Ja, vi faster

Thor Henning Lerstad,
sekretær i Bahá'í-samfunnet

Bahá'ier over hele verden faster i nitten dager, fra 2. til 20. mars. For oss er det en nådens tid for meditasjon og bønn, for åndelig gjenoppladning.

De troende prøver å gjøre nødvendige omstillinger i sitt indre liv og oppfrisker og styrker de åndelige kreftene som ligger latente i sjelen. Fastens betydning er med andre ord dypest sett åndelig i sin karakter.

De omkring 1.100 medlemmene av bahá'í-samfunnet i Norge føler seg privilegerte som bor i en verdensdel hvor fastetiden (som er den samme hvert år) varsler om vår. Tegnene på kraft, styrke og forvandling er synlige over alt. Hver lille knopp og hver liten flekk viser naturens sprengkraft for å bringe varme, vekst og skjønnhet. Det gir en fysisk bekræftelse på Bahá'u'lláhs ord i en av fastebønnene: «Du har inngitt hver time av disse dager en egen kraft som er uransakelig for alle uten deg, hvis kunnskap omfatter alle skapte ting.»

Sjelden åndelig tilnærming. Vi som faster møtes ofte med undring, blant annet om det kan være sunt å avstå fra drikke og mat fra soloppgang til solnedgang (eller fra

seks om morgenen til seks om kvelden), hva vi spiser, om det er mulig å utføre en vanlig jobb i fasten, om det er fysisk sunt og så videre. Sjelden møtes faste med spørsmål om den åndelige motivasjonen og den åndelige og sosiale effekten.

For det moderne menneske? Fasten knytter generasjonene sammen til en global arv som finner bekræftelse i ulike religioner, i Gandhis faste som politisk virkemiddel i frigjøringen av India, i Luther, Calvin, John Knox, John Wesley og kristne tradisjoner om at faste «gir autoritet og makt i Åndens verden» (1 Kor 9, 24) og «sine utøvere stor velsignelse» (Luk 18, 12). Koranen (2, 183) kobler fasten til tradisjonene ved å slå fast at «Dere som tror, det er foreskrevet dere å faste, slik det var foreskrevet dem som levde før dere, så dere må bli gudfryktige.» Den yngste verdensreligionen, bahá'í-troen, (med omkring seks millioner medlemmer) viderefører med andre ord en tradisjon som har dype røtter.

Er det mulig å tenke seg at faste har fremtiden for seg, at det virkelig er en god idé for det moderne menneske? Selv har jeg i mange år hatt en tendens til å tro at faste er for de få. Men kanskje fremmer fasten livskvaliteter som både individ og samfunn har glede av?

Knytter sammen. Den muslimske fasten er åpenbart det mest markante eksemplet for å vurdere fastens virkninger. Kanskje gir følgende replikk et treffende uttrykk for fastens positive betydning. Yacoub, en av hovedpersonene i Robert Wilsons bok *De skjulte mordere*, sier: «Jeg er oppfostret i et religiøst hjem, og jeg har hatt glede av den daglige disiplinen som følger med religiøs etterlevelse. Jeg elsker Ramadan. Jeg sørger alltid for å være her under Rama-

Bahá'iene, som i disse dager er inne i fastetiden, har et flott tempel i Haifa i Nord-Israel. Det står på UNESCOs verdensarvliste.

dan, fordi den ene måneden i året kommer verdens gang i bakgrunnen og det åndelige og religiøse livet blir viktigere. Alle sveises vi sammen i den gjennom felles faste og fest. Det gir individet og fellesskapet åndelig styrke. I det kristne Europa har dere fastetiden, men den er blitt noe personlig, nesten egoistisk. Dere tenker: Jeg dropper sjokoladen eller avstår fra en øl i en måned. Det knytter ikke samfunnet sammen slik Ramadan gjør.»

Åndens språk. Med slike erfaringer utfordrer fasten materialistiske kulturer som, støttet av politiske ideologier og forbrukerøkonomi, påstår at jakten på lykken handler om selvdyrkelse.

Religionen – med positivt fortegn – taler åndens språk og verdier. Den når inn til motivasjonens røtter. Den siviliserer tanke, følelse og handling. Og nettopp fasten er ett av religionens viktigste virkemidler. Den trener etiske ferdigheter og evnen til å underkaste sin egen vilje en høyere vilje. Den forteller at det er mulig å la sjelen regjere over kroppen, å utsette behovet for mat og drikke til et tidspunkt som viljen bestemmer.